

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **M. Ö.**, nar. X.
státní příslušnost: X.
t. č. pobytem X.
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina**
se sídlem Wolkerova 4448/37, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2020, č. j. KRPJ-98684-23/ČJ-2020-160022-SV

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 9. 2020, č. j. KRPJ-98684-23/ČJ-2020-160022-SV, **se ruší.**
- II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **se přiznává** odměna ve výši 6 800 Kč, kterou mu soud vyplatí do 30 dní od právní moci rozhodnutí na bankovní účet č. 2114899404/2700.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění do Turecka. Žalovaná po kontrole žalobce na benzínové stanici u dálnice D1 zjistila, že se na území ČR nachází neoprávněně. Shledala, že by mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Bylo zjevné, že se do Turecka nechce vrátit. Žalovaná navíc spatřovala u žalobce nebezpečí pro veřejný pořádek kvůli porušení ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví. Žalobce proto zajistila na 60 dnů.
2. Žalobce se domnívá, že ho žalovaná zajistila nezákonně. Porušení ochranného opatření nelze samo o sobě považovat za hrozbu pro veřejný pořádek. Žalovaná nesprávně vyhodnotila i reálný předpoklad vyhoštění. Žalobce jasně uvedl, že se do Turecka nemůže vrátit. Hrozí mu tam vězení kvůli obviněním z terorismu pro napojení na organizaci Fethullaha Gülena. Její členy v Turecku pronásledují a ve vězení jim hrozí mučení.

II. Rozhodnutí o zajištění žalobce a související skutkové okolnosti

3. Policejní hlídka zadržela žalobce v sobotu 19. 9. 2020 na benzínové stanici u dálnice D1. Žalobce cestoval spolu s dalšími cizinci autem napříč ČR. Neměl u sebe žádný cestovní doklad ani jiný doklad totožnosti. Policie pojala podezření, že vstoupil na území v rozporu s platným ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví (ze dne 24. 8. 2020, č. j. MZDR 20599/2020-25/MIN/KAN; „ochranné opatření“). Ministerstvo jej vyhlásilo k ochraně obyvatel před zavlečením nemoci Covid-19. Policie proto žalobce převezla na služebnu.
4. Žalobce vypověděl, že je příznivcem radikálního islámu a nesouhlasí s tureckým prezidentem Erdoganem. Podporuje naopak organizaci jeho oponenta Fethullaha Gülena. V Turecku se občas scházel s dalšími členy této organizace, s nimiž společně mluvili o islámu a modlili se. Nikoho nenutili vyznávat islám, pouze šířili víru. Kvůli jeho přesvědčení jej začala pronásledovat policie, protože příslušníky hnutí Fethullaha Gülena označuje za teroristy. Žalobce obvinili z terorismu a odsoudili na šest let vězení. Proto se rozhodl z Turecka uprchnout.
5. Do EU nepřišel kvůli penězům, pouze utíká před vězením. Nikoho zde nechce nutit k islámu, chce zde pouze přežít do doby, než se v Turecku změní politická situace. Nechce zde páchat žádné teroristické činy. Cestoval do Německa, kde má bratrance a strýce. K průběhu své cesty z Turecka uvedl, že jej otec odvezl na hranice s Řeckem, kterou překročil pěšky a ihned požádal o azyl. V Řecku pobýval asi jeden měsíc. Poté autobusem odcestoval do Severní Makedonie a Srbska. V Bělehradě potkal další uprchlíky, s nimiž se domluvil, že jej za 5.000 EUR odvezou kamionem do Německa. Řidič kamionu je následně vysadil na nějaké čerpací stanici. Tam potkali muže, který jim slíbil, že je odveze autem do Prahy, odkud můžou cestovat do Německa. V autě tohoto muže jej následně kontrolovala policie. Svoje doklady žalobce vyhodil v Srbsku.
6. Žalovaná dne 20. 9. 2020 vydala rozhodnutí č. j. KRPJ-98684-23/ČJ-2020-160022-SV („rozhodnutí žalované“), kterým žalobce zajistila za účelem správního vyhoštění podle

§ 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“).

7. Žalovaná odůvodnila zajištění porušením ochranného opatření. Žalobce nedisponoval negativním testem na Covid-19. Proto by zde mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažně narušit veřejný pořádek. Jeho setrvání na území ČR představovalo riziko pro společnost, protože pochází ze země, která v současné době není z epidemiologického hlediska bezpečná. Žalovaná nepředpokládala, že by se podrobil rozhodnutí krajské hygienické stanice a absolvoval nařízenou karanténu. Na území ČR totiž nemá žádnou adresu pobytu, kde by mohl případně zůstat v izolaci. Porušení ochranného opatření ve spojení s tím, že žalobce vstoupil na území ČR bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, žalovaná vyhodnotila jako riziko, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
8. Uložení mírnějších opatření by podle žalované nestačilo. U žalobce s ohledem na jeho předchozí jednání hrozí, že bude i nadále porušovat právní předpisy a nebude spolupracovat s policií. Žalobce nenabídl složení finanční záruky, ani neprokázal, že by disponoval dostatečnými finančními prostředky. Nemá oprávnění k pobytu a na území ČR nemá žádnou stálou adresu ani majetek.
9. Dobu zajištění žalovaná stanovila na 60 dnů kvůli předpokládané složitosti přípravy vyhoštění. Z běžné praxe ví, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad uskutečnitelnosti jeho vyhoštění. Není zde překážka, která by vyhoštění bránila. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že vyhoštění nelze uskutečnit. Na území ČR nemá žádné příbuzné, není občanem EU, ani jeho rodinným příslušníkem. Žalovaná přitom nezjistila, že by žalobci v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.

III. Žaloba

10. Žalobce namítá, že porušení ochranného opatření nenarušuje veřejný pořádek a nestačí k zajištění cizince. Nejedná se o skutečné a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2016, č. j. 5 Azs 2/2016-30, nebo ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 37/2016-55). Žalobce porušil ochranné opatření z nedbalosti. Nezjistil si předem podmínky vstupu na území ČR. Toto jednání nedosahuje takové závažnosti, aby tím ohrožoval veřejný pořádek. V případě, že by ochranné opatření porušil občan ČR, vedlo by to pouze k finanční sankci, nikoliv k omezení svobody.
11. Žalovaná také nesprávně posoudila existenci reálného předpokladu vyhoštění žalobce. Žalobce uvedl, že je členem organizace Fethullaha Gülena (tzv. FETÖ), a že jej v Turecku obvinili z terorismu. Žalovaná se tím nezabývala. Neposuzovala stav dodržování lidských práv v Turecku a nezjišťovala, zda tam žalobci nehrozí špatné zacházení. Nevyžádala si k této otázce žádné zprávy. Podmínky v tureckých věznicích jsou přitom špatné. Z aktuální zprávy Výboru proti mučení („CPT“) vyplývá, že se zde používá síla a policie se uchyluje ke špatnému zacházení.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

12. Žalovaná uvedla, že důvod zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který žalobce zpochybňuje, v jeho případě existuje. Žalobce nejenomže přicestoval na území ČR nelegálně, ale navíc v rozporu s ochranným opatřením. Závažnou hrozbu pro společnost lze spatřovat i v tom, že je členem organizace Fethullaha Gülena a podporuje radikální islám. Schengenský informační systém („SIS“) jej na základě podnětu Řecka uvádí jako nežádoucí osobu, protože představuje bezpečnostní riziko. Tato skutečnost je v gesci Národní centrály proti organizovanému zločinu. Žalobce nerespektoval pravidla a bez dokladů opustil Řecko. Sám uvedl, že nehodlá zůstat na území ČR a chce cestovat do Německa.
13. Ohledně uskutečnitelnosti správního vyhoštění žalovaná uvedla, že překážku vyhoštění v případě nebezpečí špatného zacházení lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně existuje, nikoliv tam, kde vůbec nastat nemusí. Žalovaná se ztotožňuje s následně získaným závazným stanoviskem Ministerstva vnitra ev. č. ZS51474, podle kterého vycestování žalobce do Turecka je možné.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je důvodná.
15. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
16. O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez nařízení ústního jednání. Žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal jednání jako nezbytné. Postupoval ostatně podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Toto ustanovení umožňuje zrušení rozhodnutí bez jednání pro nepřezkoumatelnost.

a) Důvodnost zajištění žalobce

17. Žalovaná žalobce zajistila ze dvou důvodů: (1) nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek [§ 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] a (2) nebezpečí, že by mohl mařit správní vyhoštění [§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Žalobce napadá pouze první důvod. Krajský soud souhlasí, že tento důvod zajištění žalobce nenaplnuje.
18. Podle žalované mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, protože mohl být potenciálně nakažený nemocí Covid-19. Skutečnost, že žalobce vstoupil na území v rozporu s ochranným opatřením, však podle krajského soudu nelze považovat za natolik intenzivní porušení právních norem, které lze označit za „skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“ ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (viz výklad pojmu veřejný pořádek v kontextu zajištění cizince např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013-30).
19. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu judikoval, že při výkladu pojmů *veřejný pořádek*, resp. *závažné narušení veřejného pořádku*, používaných v různých kontextech

zákona o pobytu cizinců, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, které tyto pojmy užívají (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151).

20. Ohrožení společnosti potenciálním šířením nakažlivé nemoci lze podle krajského soudu hodnotit jako ohrožení veřejného zdraví. Nikoliv jako ohrožení veřejného pořádku. Zákon o pobytu cizinců v různých kontextech pracuje s pojmy veřejný pořádek, veřejná bezpečnost i veřejné zdraví. Již prostým jazykovým výkladem lze dospět k závěru, že obsah těchto pojmů se liší. Chrání různé společenské zájmy a nelze je libovolně zaměňovat.
21. Ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti i veřejného zdraví je zákonným důvodem pro správní vyhoštění cizince. Vyhoštění až na 3 roky lze uložit, pokud existuje důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území závažným způsobem ohrozit veřejné zdraví, protože trpí nemocí uvedenou v požadavcích opatření před zavlečením infekčního onemocnění [viz § 119 odst. 1 písm. c) bod 3 zákona o pobytu cizinců]. Toto ustanovení míří právě na ty případy, ve kterých Ministerstvo zdravotnictví vydá ochranné opatření podle § 68 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Ze systematiky § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je tedy zřejmé, že tyto případy zákonodárce nezamýšlel podřadit pod výhradu veřejného pořádku. Tu jako důvod pro vyhoštění upravuje samostatné ustanovení.
22. Aby však bylo možné uložit správní vyhoštění, nestačí, aby cizinec porušil ochranné opatření. Je nezbytnou podmínkou, že dotyčný *trpí nemocí*, jejímuž šíření má dané ochranné opatření bránit. Nepostačuje, pokud by touto nemocí jen potenciálně trpět mohl. Smyslem vyhoštění je v tomto případě ochrana zdraví obyvatel ČR před cizincem, který trpí příslušnou nemocí a v případě jeho setrvání na území ČR by tuto nemoc mohl šířit.
23. Ze správního spisu přitom vyplývá, že žalovaná před zajištěním podrobila žalobce RT-PCR testu na přítomnost nemoci Covid-19. Výsledek byl negativní. *Žalobce proto nemohl představovat ohrožení veřejného zdraví obyvatel České republiky, natožpak závažné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.*
24. Byť tedy ohrožení veřejného zdraví teoreticky může být důvodem pro správní vyhoštění (body 21-22 výše), důvodem pro zajištění cizince být nemůže - na rozdíl od ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti. Cizince nelze zajistit jenom proto, že porušil platné ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví. Ani ve spojení s tím, že na území ČR vstoupil neoprávněně. Skutečnost, že neoprávněný pobyt nelze podřadit pod výhradu veřejného pořádku, judikatura již opakovaně potvrdila i přímo ve vztahu k zajištění cizince (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 37/2016-55).
25. Pokud jde o tvrzení, že žalobce představuje hrozbu pro společnost z důvodu jeho náboženského přesvědčení a napojení na organizaci Fethullaha Gülena, tyto úvahy žalovaná poprvé uplatnila až ve vyjádření k žalobě. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná na tyto okolnosti nepoukazuje. Soud k nim proto nepřihlédl, protože podle § 75 odst. 1 s. ř. s. je pro něj rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí žalované. Navíc nelze doplňovat odůvodnění napadeného rozhodnutí až ve vyjádření

k žalobě (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, či ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71).

26. To stejné platí, pokud jde o vedení žalobce v SIS. Žalovaná sice v rozhodnutí uvádí, že lustraci v informačních systémech zjistila, že žalobce je v SIS jako nežádoucí osoba. S touto informací však dále v rozhodnutí nepracuje. Z jejího rozhodnutí nevyplývá, že by to tuto skutečnost brala jako jeden z důvodů zajištění žalobce. Evidování cizince v SIS je přitom podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců samostatným důvodem pro jeho zajištění. Tento důvod ovšem žalovaná neuplatnila. Pokud žalovaná před vydáním rozhodnutí disponovala informacemi o tom, že žalobce může představovat hrozbu pro společnost nebo bezpečnost státu, měla tyto informace založit do spisu. Zákon o pobytu cizinců poskytuje dostatečné možnosti, jak využít informace podléhající utajení za zachování jejich důvěrnosti (viz § 169m zákona o pobytu cizinců). V tomto případě však žalovaná dovozuje ohrožení veřejného pořádku žalobce pouze z toho, že žalobce porušil ochranné opatření. Jak uvedl krajský soud výše, tento závěr neobstojí.
27. Přestože jeden z uplatněných důvodů zajištění žalobce nesplňuje, toto pochybení nemůže být důvodem zrušení rozhodnutí žalované. Žalovaná totiž žalobce zajistila také z důvodu, že by mohl mařit nebo ztěžovat správní vyhoštění. Žalobce v podané žalobě naplnění tohoto důvodu nijak nezpochybňuje. Naplnění tohoto důvodu zajištění proto není mezi stranami sporné. Také krajský soud dospěl k závěru, že důvod zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců existuje. Z jednání žalobce (požádal o mezinárodní ochranu v Řecku, kde nevyčkal na rozhodnutí a neoprávněně cestoval přes několik zemí dále, do ČR přicestoval v úkrytu, bez cestovního dokladu, který po cestě zahodil, jako cíl své cesty deklaroval Německo) bylo zřejmé, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Zároveň by uložení zvláštního opatření nemohlo splnit sledovaný účel. Žalobce totiž nedisponoval dostatečnými finančními prostředky a na území ČR neměl žádné kontakty na osoby, které by mu po dobu řízení o vyhoštění poskytl ubytování.
28. Lze tedy uzavřít, že jeden z důvodů pro zajištění, o které žalovaná opřela své rozhodnutí, žalobce naplňuje.

b) Reálný předpoklad vyhoštění

29. Právo na osobní svobodu je jedním z nejvýznamnějších základních práv. Zbavení osobní svobody proto musí představovat výjimku ze zásady, že veřejná moc nemůže jednotlivce zbavit osobní svobody. Přípustnost této výjimky podmiňují úzce vykládaná kritéria definovaná v čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“), čl. 8 Listiny, zákoně o pobytu cizinců a směrnici č. 2008/115/ES („návratová směrnice“) ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv EU. Z čl. 15 odst. 4 návratové směrnice vyplývá, že jednou z podmínek zákonnosti zajištění je existence reálného předpokladu vyhoštění. Každé zajištění cizince musí sledovat konkrétní účel – v tomto případě uskutečnění správního vyhoštění žalobce. Zajištění nemůže obstát, pokud tento účel nebude reálně možné naplnit ve stanovené době trvání zajištění.
30. Reálný předpoklad vyhoštění chybí také tehdy, pokud v případě cizince existují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákon o pobytu cizinců. Podle odst. 1 tohoto ustanovení vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že by mu po návratu

do státu, jehož je státním občanem, hrozilo skutečné nebezpečí. V souladu s odst. 2 se za skutečné nebezpečí považuje navrácení v rozporu s čl. 3 Úmluvy.

31. Otázkou existence důvodů znemožňujících vycestování se žalovaná musí zabývat hlavně v řízení o správním vyhoštění cizince. Za tímto účelem má povinnost si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Judikatura ovšem dovodila, že *žalovaná má povinnost zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění i v řízení o zajištění cizince, pokud jsou jí tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo pokud před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo*. Pokud bude již před vydáním rozhodnutí o zajištění zřejmé, že by zde mohly být důvody znemožňující vycestování, má žalovaná povinnost si před zajištěním cizince vyžádat stanovisko Ministerstva vnitra (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150). Této povinnosti ji nezbavují ani případné procesní nesnáze a časová tíseň (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019-43). Závazné stanovisko musí obsahovat náležité odůvodnění a musí reagovat na konkrétní tvrzení cizince v daném řízení. Pokud Ministerstvo vnitra formuluje stanovisko obecněji, je povinností žalované o to pečlivěji odůvodnit, proč nepovažuje případné obavy cizince z návratu do vlasti za relevantní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2020, č. j. 5 Azs 211/2019-41, bod 17).
32. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko Ministerstva vnitra neplatí bezpodmínečně, ale pouze pokud je z okolností případu zřejmé, že by překážky vyhoštění mohly existovat. V každém případě má však žalovaná povinnost předběžně posoudit případné překážky vyhoštění a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné.
33. Těmto požadavkům žalovaná ve svém rozhodnutí nedostála. V odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu k uskutečnitelnosti vyhoštění uvádí, že jí je z běžné praxe známo, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace vyhoštění. Podle žalované zde není překážka trvalejší povahy, která by vyhoštění bránila. Žalobce podle ní neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že vyhoštění nebude moci uskutečnit. Zároveň žalovaná nezjistila, že by žalobci v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
34. Krajský soud má však za to, že žalobce v rámci výsledku uvedl skutečnosti, u nichž nelze vyloučit, že potenciálně mohou představovat důvody znemožňující vycestování. Žalobce tvrdil, že je přívržencem radikálního islámu a členem hnutí Fethullaha Gülena. Kvůli jeho náboženskému přesvědčení jej pronásledovala policie, protože turecké orgány tuto organizaci považují za teroristickou. Žalobce čelil obvinění z terorismu a turecké soudy jej odsoudily k šesti letům odnětí svobody. Proto se rozhodl z Turecka uprchnout.
35. Žalobce sice výslovně neuváděl, že by se obával mučení či jiného špatného zacházení. Podle krajského soudu je však obecně známou skutečností, kterou lze bez větších obtíží a odborných znalostí zjistit z médií (k práci s obecně známými skutečnostem této kategorie, které se nedokazují, viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3764/12 ze dne 13. 5. 2014, bod 27), že přívrženci Fethullaha Gülena čelí v Turecku pronásledování, obzvláště po pokusu o převrat v roce 2016. Z něj totiž prezident Erdogan viní právě hnutí Fethullaha Gülena a považuje jej za teroristickou organizaci. V důsledku pokusu o převrat turecké státní složky zatklly tisíce osob (viz např. zprávu České televize *Další pronásledování. Kvůli údajnému napojení na Gülena vydali v Turecku zatykače na 414 lidí z června 2020*, dostupnou zde: <https://bit.ly/36iPiN9>). Evropský soud pro lidská práva pak v posledních

letech v několika závažných věcech rozhodl o porušení Úmluvy Tureckem v souvislosti s tímto pokusem o převrat (srov. rozsudky ze dne 20. 3. 2018 ve věcech *Mehmet Hasan Altan proti Turecku*, č. 13237/17, a *Şahin Alpay proti Turecku*, č. 16538/17; ze dne 16. 4. 2019 ve věci *Alparslan Altan proti Turecku*, č. 12778/17; ze dne 10. 12. 2019 ve věci *Kavala proti Turecku*, č. 28749/18; či ze dne 3. 3. 2020 ve věci *Baş proti Turecku*, č. 66448/17 aj.)

36. Již z těchto skutečností lze podle krajského soudu dovodit, že obavy žalobce z návratu do vlasti nejsou zcela bezdůvodné. V jeho případě potenciálně mohou existovat překážky vyhoštění. Žalovaná proto měla ve světle tvrzení žalobce povinnost si učinit úsudek o tom, zda lze správní vyhoštění alespoň potenciálně uskutečnit. Za tímto účelem si měla buď vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra, anebo si sama shromáždit relevantní informace ohledně zacházení s přívrženci hnutí Fethullaha Gülena.
37. Jelikož tak žalovaná neučinila, nemohla ani náležitým způsobem předběžně posoudit, zda existují překážky vyhoštění žalobce. Tím zatížila své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí.
38. Pro úplnost krajský soud dodává, že ve správním spisu je závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 21. 9. 2020 a také zpráva s názvem Turecko, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. 6. 2020. Podle závazného stanoviska je vycestování žalobce možné. Tyto podklady však žalovaná neměla v době vydání rozhodnutí o zajištění žalobce a opatřila si je až následně. Krajský soud k nim v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. nemohl přihlídnout.

VI. Závěr a náklady řízení

39. Krajský soud shledal rozhodnutí žalované nezákonným z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti v otázce existence reálného předpokladu vyhoštění. Ač tak měla učinit, žalovaná si neobstarala žádné podklady, na základě kterých by mohla posoudit, zda v případě žalobce neexistují důvody znemožňující vycestování. Tato vada je důvodem zrušení rozhodnutí žalované podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
40. Krajský soud současně výrokem nevrátil věc žalované věc k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaná v mezidobí vydala nové rozhodnutí o zajištění žalobce. Proto neexistuje řízení, v němž by mohla pokračovat. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je totiž vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho předání prvním úkonem v řízení. Zrušení rozhodnutí o zajištění v tomto případě z povahy věci znamená ukončení řízení (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2016, č. j. 1 Azs 495/2019-43).
41. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Žádné náklady však nevyčísil a ani ze spisového materiálu neplyne, že by mu vznikly. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalovaná ve věci nebyla úspěšná, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo.

42. Ustanovený zástupce vyčíslil svoji odměnu a žádá částku ve výši 6 800 Kč. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Tarifní hodnota úkonu podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 50 000 Kč. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto podle § 7 bodu 5 advokátního tarifu činí 3 100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Krajský soud se s takto uplatněným vyčíslením nákladů ztotožňuje, protože plně odpovídá použitelným právním předpisům i skutkovým okolnostem věci. Proto je v souladu s tímto vyčíslením ustanovenému zástupci přiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 11. listopadu 2020

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.